KRIKŠČIONIŲ SĄJUNGA
LIETUVA VISŲ

BENDROJI PROGRAMA

Lietuva visų

Krikščionių sąjungos „Lietuva visų“ vertybės ir kryptys:
nuo žmogaus iki valstybės

Projektas suvažiavimui · 2026 m. lapkričio 7 d.

Kas mes esame

Krikščionių sąjunga „Lietuva visų“ gimė iš dviejų partijų: Krikščionių sąjungos ir partijos „Lietuva – visų“. Pirmoji atnešė krikščioniškąjį pamatą. Antroji atnešė įsitikinimą, kad Lietuva yra visų jos žmonių namai. Sujungę jėgas, kuriame vieną partiją, kuri žino, ką gina ir ką stato.

Esame centro dešinės krikščioniškosios demokratijos bendruomeninė partija. Ekonomikoje remiamės socialinio rinkos ūkio modeliu, o Europoje giname tautų sąjungą be federacijos. Tikime, kad valstybę kuria šeimos ir bendruomenės. Valdžios darbas yra joms padėti.

Mūsų politinė siekiamybė yra vieninga ir laiminga Lietuva. Ją kuria žmonės, turintys jautrią širdį, darbščias rankas ir kūrybinę drąsą, mylintys savo kraštą. Tokių žmonių nesukurs joks įstatymas. Bet valstybė jiems gali ir turi padėti augti.

Darnios bendruomenės pagrindas yra pasitikėjimas ir sąžiningumas. Ten, kur jų trūksta, materialūs ištekliai bejėgiai. Vieninga bendruomenė moka gyventi pagal savo galimybes ir bendromis pastangomis jas plėsti. Tokią bendruomenę vadiname „Lietuva visų“.

Mūsų pamatas: septyni principai

1. Žmogaus orumas

Tikime, kad kiekvienas žmogus yra Dievo sukurtas asmuo, protingas ir laisvas, nedaloma kūno ir sielos vienovė. Jo orumas yra prigimtinis. Jis galioja nuo pradėjimo iki natūralios mirties ir nepriklauso nuo pajamų, pareigų ar sveikatos. Todėl žmogus niekada negali būti priemonė: nei ekonomikai, nei ideologijai, nei valdžios patogumui.

2. Laisvė ir atsakomybė

Laisvė ir atsakomybė eina kartu. Laisvė be atsakomybės virsta savivale. Atsakomybė be laisvės virsta prievarta. Gerbiame sąžinės, žodžio ir tikėjimo laisvę: tiek tikinčiojo, tiek netikinčiojo. Demokratijoje kiekvienas gali laisvai išsakyti savo nuomonę.

3. Šeima

Konstitucija sako, kad šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas. Mes šiuos žodžius laikome valstybės darbo planu. Šeima yra savarankiška bendruomenė, turinti teisių, kurių valstybė negali nei atimti, nei pakeisti. Santuoka yra vyro ir moters sąjunga, grindžiama meile ir sutvirtinta priesaika. Priesaika sujungia du žmones visam gyvenimui.

4. Bendrasis gėris

Valstybė skirta tam, kas mus jungia: saugumui, teisingumui, kalbai, kultūrai, galimybei užauginti vaikus ir oriai pasenti. Nė viena grupė negali tenkinti savo interesų kitų sąskaita. Vienodai gerbiame tuos, kurie dirba ir kuria gerovę, ir tuos, kurie šiuo metu kurti jos negali.

5. Subsidiarumas

Sprendimą priima tas, kas yra arčiausiai žmogaus ir gali jį priimti atsakingai. Pirmiausia šeima, tada bendruomenė, tada savivaldybė, tada valstybė, tada Europos Sąjunga. Aukštesnis lygmuo padeda žemesniam, bet neatima iš jo darbo. Šį principą Europa perėmė iš krikščioniškojo socialinio mokymo. Jis yra ir mūsų ženklo, ir šios programos sandara.

6. Solidarumas

Stipresnis padeda silpnesniam taip, kad šis sustiprėtų. Tikras solidarumas padeda žmogui grįžti į darbą, bendruomenę ir šeimą ir vėl stovėti ant savo kojų. Žmogus su negalia turi tą patį orumą ir tas pačias teises kaip visi kiti. Bendruomenė turi būti jam atvira.

7. Dorovė politikoje

Politika gali ir privalo būti morali. Valstybė turi tarnauti visiems piliečiams, todėl jos negali užvaldyti jokia interesų grupė ar partija. Sąžininga yra ta valdžia, kurios darbą žmogus gali patikrinti: kaip panaudoti jo pinigai, kas pažadėta ir kas padaryta.

Tradicija, kuria remiamės

Tęsiame Lietuvos krikščioniškosios demokratijos tradiciją. Tarpukario Lietuvoje šios tradicijos žmonės parengė ir vykdė žemės reformą, prisidėjo kuriant kooperatyvus ir kredito draugijas, užaugino ateitininkų kartą. Europos bendrijų pamatus padėjo krikščionys demokratai Robertas Schumanas, Konradas Adenaueris ir Alcide De Gasperi. Iš šios tradicijos imame metodą: laisvi žmonės, dirbdami kartu, kuria gerovę iš apačios.

Krikščionybė mums yra dvasinė bendrystė ir kultūros pamatas, atviras kiekvienam. Ji kviečia, o ne verčia. Lietuvoje visada gyveno daug tautų. Mus jungia valstybinė kalba ir bendra istorija, o ateitį kuriame kartu.

Minime liepos 6-ąją kaip Mindaugo karūnavimo dieną, vasario 16-ąją kaip modernios Lietuvos valstybės atkūrimą ir kovo 11-ąją kaip nepriklausomybės atkūrimą.

Lietuva šiandien

Per daugiau nei tris nepriklausomybės dešimtmečius sukūrėme laisvą Lietuvą. Ji yra NATO ir Europos Sąjungos narė, jos ekonomika priartėjo prie Vakarų Europos. Užaugo laisvesnė ir iniciatyvesnė karta. Mūsų mokslininkus, menininkus, verslininkus ir sportininkus žino pasaulis. Tuo pagrįstai didžiuojamės.

Tačiau faktai rodo, kad pamatas trūkinėja.

Faktas	Skaičius
Suminis gimstamumo rodiklis 2025 m.	**1,04 vaiko moteriai. Kartų kaitai reikia 2,1**
Gimė ir mirė 2024 m.	**gimė 18,7 tūkst., mirė 37,4 tūkst.**
Gyventojų prognozė 2050 m.	**2,68 mln. (Valstybės duomenų agentūros vidutinis scenarijus)**
Grįžtamoji migracija 2025 m.	**grįžo 19 310 piliečių, išvyko 9 940**
Pasitikėjimas Seimu ir partijomis	**24 % ir 19,6 %**
Vyriausybės per dvejus metus	**trys**
Valdžios skola	**42,6 % BVP 2025 m., 53,8 % BVP prognozė 2028 m.**

Iš šių skaičių darome tris išvadas.

Demografija tapo saugumo klausimu. Valstybę gina, kuria ir išlaiko žmonės. Kai vaikų gimsta perpus mažiau nei miršta žmonių, kiekviena kita sritis netenka ateities.

Žmonės nusivylė ne demokratija, o tuo, kaip ji veikia. Sprendimai dažnai priimami be viešo svarstymo, todėl piliečio balsas atrodo formalumas. Dalis žmonių, ypač regionuose, jaučiasi negirdimi. Todėl sprendimus reikia grąžinti arčiau žmogaus.

Kiekvienam naujam įsipareigojimui reikia finansavimo šaltinio. Todėl pirmiausia protingai naudosime tai, ką turime.

Turime ir gerų žinių. Šešerius metus iš eilės į Lietuvą grįžta daugiau piliečių nei išvyksta. Emigracijos banga atslūgo. Dabar mūsų darbas yra pasirūpinti, kad grįžę žmonės liktų, o jauna šeima čia matytų savo ateitį.

Ką kuriame: nuo žmogaus iki valstybės

Mūsų ženklas, šiaudinis sodas, sudarytas iš daugybės viena kitą laikančių dalių. Tuo pačiu principu kuriama ir mūsų programa: ji prasideda nuo žmogaus, eina prie šeimos, bendruomenės, savivaldos ir tik tada prie valstybės bei jos vietos Europoje.

Pirmosiose dviejose dalyse kalbame apie tai, ko reikia žmogui ir šeimai. Kitose trijose apibrėžiame, kas už tai atsakingas: bendruomenė, savivaldybė ar valstybė. Vadovaujamės subsidiarumo principu: aukštesnis valdžios lygmuo imasi tik tų užduočių, kurių žemesnis negali veiksmingai atlikti pats, ir užtikrina joms reikalingus išteklius.

Šioje programoje nustatome politines kryptis. Rengiant 2027 metų savivaldos rinkimų programas, kiekviena kryptis taps konkrečiu įsipareigojimu su aiškia kaina, finansavimo šaltiniu, įgyvendinimo terminu, pamatuojamu rezultatu ir atsakomybės lygmeniu. Kryptis tampa pažadu tik tada, kai aišku, kiek kainuos jos įgyvendinimas, iš kur bus gauti pinigai ir kas atsakys už rezultatą.

1 LYGMUO · KODAS Ž

Žmogus

Kuo tikime. Žmogaus vertė nepriklauso nuo to, ką jis turi ar ką gali. Darbas suteikia žmogui pajamų ir prasmės. Senatvė turi būti ori. Todėl pagalbos sėkmę matuojame tuo, kiek žmonių gali dirbti ir kuo ilgiau gyventi savo namuose.

Ką darysime.

1. **Gyvybės apsauga teikiant pagalbą.** Krizinio nėštumo pagalbos tinklas, greitesnis įvaikinimas ir globa šeimose, paliatyvioji pagalba kiekviename regione. Eutanazijos įteisinimui nepritariame.
2. **Pagalba nevaisingumą patiriančioms sutuoktinių poroms.** Remiame sutuoktinių poras, kurios nori vaikų, bet susiduria su nevaisingumu, ir plečiame pagalbą. Pagalba teikiama gerbiant kiekvieno pradėto žmogaus gyvybę ir vaiko teisę žinoti savo tėvus.
3. **Gydytojas laiku.** Eilės jau skelbiamos viešai, todėl įstaigų finansavimą siejame su jų trumpėjimu. Jei įstaiga nepriima per nustatytą laiką, ligonių kasos garantuotai apmoka paslaugą kitoje įstaigoje.
4. **Senjoras namuose.** Pagalba ir slauga namuose plečiamos taip, kad žmogus galėtų kuo ilgiau likti savo namuose. Stažą, kurį dabar gauna slaugantys tėvai ir globėjai, gaus kiekvienas slaugantis šeimos narys, o atokvėpio paslaugos plečiamos.
5. **Darbas arti namų.** Geriausia socialinė politika yra gerai apmokamas darbas. Pradėjęs dirbti žmogus kelis mėnesius išlaiko dalį paramos, kad darbas visada apsimokėtų labiau nei pašalpa. Valstybės institucijų padaliniai ir nuotolinio darbo vietos kuriamos regionų centruose.

6. **Sveikata prasideda mokykloje.** Kasdienis fizinis aktyvumas, sveikas maistas iš vietos ūkių, psichologo pagalba mokykloje.

2 LYGMUO · KODAS Š

Šeima

Kuo tikime. Jauni žmonės vaikų nori, bet jų susilaukti atideda, nes neturi kur gyventi, jiems trūksta laiko ir užtikrintumo dėl ateities. Vien išmokos gimstamumo neatkuria. Vengrija šeimai skiria apie 5,5 % BVP, bet jos gimstamumo rodiklis 2025 m. tebuvo 1,31. Todėl mūsų šeimos politika remiasi namais, laiku ir saugumu. Motinystė ir tėvystė yra gerbiamas darbas, iš kurio auga Lietuvos ateitis. Karjera ir šeima turi derėti viena su kita.

Ką darysime.

1. **Namai jaunai šeimai.** Pirmo būsto paramą plečiame į visą Lietuvą, o paskola pigsta su kiekvienu vaiku. Savivaldybės žemėje statomas nuomojamas būstas jaunoms šeimoms ir miestui būtinų profesijų darbuotojams.
2. **Šeimos mokesčio kreditas.** Dirbančių tėvų pajamų mokestis mažėja su kiekvienu vaiku. Šeima, kurios pajamos mažos, nepanaudotą dalį gauna pinigais.
3. **Laikas šeimai.** Išlaikome teisę imti vaiko priežiūros atostogas dalimis ir dirbti ne visą dieną auginant vaiką iki 8 metų, o jų sąlygas darome lankstesnes. Valstybės tarnyba tai taiko pirmoji.
4. **Darželis nuo pusantrų metų.** Dabar vieta garantuojama nuo 2 metų, o mes ją garantuosime nuo pusantrų metų visose savivaldybėse. Jei savivaldybė vietos nesuteikia, ji kompensuoja auklės arba privataus darželio išlaidas.
5. **Gausi šeima be papildomos naštos.** Nuo trečio vaiko: vieta darželyje ir mokykloje arčiausiai namų, nemokamas viešasis transportas vaikams, papildomi pensijų apskaitos vienetai mamai ar tėčiui.
6. **Šeimos namai kiekvienoje savivaldybėje.** Vieno langelio paslaugos šeimai: kūdikio priežiūra, pagalba santuokai ir tėvystei, teisinė ir psichologinė pagalba, visos lengvatos vienoje vietoje. Dirbama kartu su bendruomenėmis, parapijomis ir kitomis NVO.
7. **Tėvų teisė žinoti ir rinktis.** Tėvai turi prigimtinę teisę auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus, gerbdami teisėtus vaiko interesus. Visa lytiškumo ugdymo ir rengimo šeimai medžiaga skelbiama viešai, o dėl vaiko dalyvavimo sprendžia tėvai.
8. **Stipri šeima vaikui.** Valstybė padeda mamai ir tėčiui išlikti kartu ir remia kiekvieną vaiką, kad ir kokioje šeimoje jis augtų. Šeimos sampratos Konstitucijoje klausimą siūlome spręsti tautai referendumu (KD). Mūsų siūloma formuluotė: šeima kyla iš vyro ir moters santuokos, motinystės ir tėvystės.

3 LYGMUO · KODAS B

Bendruomenė

Kuo tikime. Bendruomenė yra ten, kur žmogus pažįsta kaimyną vardu: kaime, seniūnijoje, parapijoje, kieme, sporto klube, šaulių būryje. Spaudos draudimo metais ir sovietmečiu lietuvybę išsaugojo šeimos, parapijos, knygnešiai ir mažosios bendruomenės. Mus sukūrė kultūra. Ji yra pamatas, ant kurio stovi ūkis, teisingumas ir gerovė, todėl jos negalima tapatinti su pramoga. Tai, ką bendruomenė gali padaryti pati, ji daro pati ir tam gauna visokeriopą palaikymą.

Ką darysime.

1. **Bendruomenės biudžetas.** Dalį savivaldybės investicijų paskirsto patys gyventojai, balsuodami seniūnijose.
2. **Bendruomenių įstatymas.** Vietos bendruomenė gali valdyti bendruomenės namus, teikti viešąsias paslaugas pagal sutartį ir gauti bazinį kelerių metų finansavimą greta projektinio. Pareigos bendruomenei perduodamos tik kartu su pinigais.
3. **Pirmiausia arčiausiai esantys.** Senjorų lankymą, dienos centrų paslaugas, paramą maistu ir krizinę pagalbą pirmiausia gali teikti bendruomenės, parapijos ir labdaros organizacijos, jei jos tai daro kokybiškai ir ne brangiau nei savivaldybės įstaigos.
4. **Kultūros namai tampa bendruomenės namais.** Renginių programą kuria patys gyventojai kartu su profesionalais. Paveldas atkuriamas kartu su bendruomene, kuri juo naudosis.
5. **Santaika dėl atminties.** Paminklų ir viešųjų vietų pavadinimų klausimus sprendžiame viešai svarstydami su bendruomene.
6. **Kooperacija.** Kooperatyvams, kredito unijoms ir bendruomenės įmonėms kuriamos paprastesnės taisyklės. Tarpukario „Lietūkis“ ir „Pienocentras“ parodė, kad Lietuvoje tai veikia.
7. **Mokyklos, kultūra ir bendrijos kartu.** Mokyklos ir kultūros įstaigos gali sudaryti bendradarbiavimo sutartis su tradicinėmis ir kitomis valstybės pripažintomis religinėmis bendrijomis. Tautinių bendrijų kultūra finansuojama kelerių metų programomis, ne vien projektais.

4 LYGMUO · KODAS S

Savivalda

Kuo tikime. Sprendimai turi būti priimami arčiau žmonių. Savivalda turi tarnauti žmogui, o partiniai interesai joje neturi vietos. Kai savivaldybė gyvena tik iš valstybės perskirstomų pinigų, atsakomybė išsitrina. Sprendimus ir atsakomybę grąžinsime žmonėms. Kai valstybė nustato vienodą paslaugos

standartą visoms savivaldybėms, ji kartu skiria jam pinigų, o kaip paslaugą teikti, sprendžia savivaldybė.

Ką darysime.

1. **Pažadų lenta kiekvienoje savivaldybėje, kurioje dirbame.** Kiekvienas pažadas su terminu, kaina, atsakingu asmeniu ir vykdymo būsena. Ataskaita kas ketvirtį.
2. **Visos sutartys viešos.** Savivaldybės ir jos įmonių sutartys su priedais ir pakeitimais skelbiamos per kelias darbo dienas nuo pasirašymo.
3. **Opozicijos teisės.** Kontrolės komitetui ir toliau vadovauja opozicija, o tarybos narys bet kurią sutartį gauna per kelias dienas.
4. **Savivaldybės įmonėms vadovauja profesionalai.** Vadovai ir valdybos atrenkami viešu konkursu, be partinių paskyrimų. Šilumos, vandens ir atliekų tvarkymo kainų sudėtis skelbiama viešai.
5. **Mokykla, ambulatorija ir kultūros namai lieka.** Regione jie uždaromi tik tada, kai bendruomenė tam pritaria ir gauna geresnį sprendimą su užtikrintu pavėžėjimu.
6. **Privalomas vietos referendumas.** Siūlome įstatymą: kai surenkama pakankamai gyventojų parašų, sprendimas dėl didelio projekto, vietinės rinkliavos ar mokesčio tarifo priimamas referendumu.
7. **Garantuotos savivaldybių pajamos.** Savivaldybėms tenkanti gyventojų pajamų mokesčio dalis nustatoma įstatymu ketveriems metams, kad jos galėtų planuoti.
8. **Saugi seniūnija.** Kiekvienoje seniūnijoje patikrinta priedanga, veikianti perspėjimo sistema, atsargos, atsakingas žmogus ir kasmetinės pratybos.
9. **Politikų veidai ne už mokesčių mokėtojų pinigus.** Savivaldybės leidiniuose ir paskyrose mero ir tarybos narių atvaizdai nenaudojami viešinimui.

5 LYGMUO · KODAS V

Valstybė

Kuo tikime. Valstybės suverenumas saugo visas kitas vertybes. Suverenas yra tauta. Lietuva turi būti socialinės rinkos ūkio valstybė: ūkis tarnauja žmogui, o ne žmogus ūkiui. Atsakingi finansai yra pagarba vaikams, nes skolą grąžins jie.

Sąžininga ir atskaitinga valdžia

1. **Pažadų lenta Vyriausybei.** Kiekvieno ministro pažadai su terminu ir kaina, ketvirtinė ataskaita, nepriklausoma metinė apžvalga.
2. **Visų sutarčių viešumas** valstybės institucijose ir įmonėse.
3. **Partijos gyvena iš žmonių.** Biudžeto dotacija partijoms mažinama, o žmonėms, aukojantiems partijoms, taikoma mokesčio lengvata. Savo partijos pajamas ir išlaidas skelbsime viešai kas

ketvirtį.

4. **Tiesioginė demokratija.** Siūlome mažinti parašų skaičių, reikalingą referendumui ir piliečių įstatymų leidybos iniciatyvai. Iniciatyvos slenkstį Seimas gali sumažinti Konstitucijos pataisa, o referendumo slenkstį pakeisti gali tik tauta referendumu.
5. **Teisingumas laiku ir be korupcijos.** Teismų nepriklausomumą giname kartu su jų atskaitomybe: kiekvieno teismo bylų trukmė skelbiama viešai. Korupcijos bylos nagrinėjamos pirmiausia, o už korupcinį nusikaltimą nuteistas asmuo negali vadovauti valstybės ar savivaldybės institucijai ar įmonei.

Ūkis ir finansai

1. **Fiskalinė taisyklė.** Galiojančią fiskalinę drausmę papildome Šveicarijos skolų stabdžio principu. Kiekvienas naujas nuolatinis įsipareigojimas turi finansavimo šaltinį. Pirmiausia jo ieškome esamose išlaidose: kasmet nepriklausoma išlaidų peržiūra įvertina vieną sritį, o programos ir mokesčių lengvatos, kurios nepasiekia tikslo, naikinamos. Gynybos išlaidos vertinamos atskirai, o kiekvienais metais kartu su biudžetu skelbiamas jų finansavimo planas: kiek iš mokesčių, kiek iš skolos ir kada skola grąžinama.
2. **Stabilūs mokesčiai.** Pagrindinių mokesčių tarifai keičiami ne dažniau kaip kartą per kadenciją, o pakeitimai įsigalioja ne anksčiau kaip po metų. Mūsų kryptis yra mažesnė darbo pajamų mokesčių našta šeimoms su vaikais. Prieš keičiant bet kurį mokestį viešai skelbiama, kiek pakeitimas kainuos skirtingų pajamų šeimoms.
3. **Smulkusis verslas be baimės.** Bet kurioje institucijoje pirmasis nedidelis formalus pažeidimas baigiasi konsultacija be baudos. Vienas langelis visoms institucijoms. Tuos pačius duomenis valstybė iš žmogaus ar įmonės prašo vieną kartą, o institucijos juos gauna viena iš kitos per registrus.
4. **Aukšta pridėtinė vertė.** Valstybės ir ES investicijų lėšos ilgalaikėms programoms skiriamos gynybos pramonei, technologijoms, gyvybės mokslams ir maisto pramonei. Kiekviena programa turi viešą eksporto ir darbo vietų regionų centruose tikslą.
5. **Dualinis profesinis mokymas.** Jaunuolis mokosi mokykloje ir dirba įmonėje, gaudamas atlyginimą.
6. **Žemė šeimos ūkiui.** Šeimos ūkis turi pirmenybę įsigyjant žemės ūkio paskirties žemę, o žemės koncentracijos riba išlaikoma. ES derybose sieksime, kad tiesioginės išmokos Lietuvos ūkininkams pasiektų ES vidurkį. Ūkininkų kooperatyvai gauna pirmenybę investicijoms į perdirbimą ir prekybą.

Švietimas, kultūra ir žodžio laisvė

1. **Mokykla ugdo asmenybę.** Daugiau Lietuvos istorijos ir pilietinio ugdymo, finansinis raštingumas, mokėjimas atsirinkti informaciją ir suprasti dirbtinio intelekto poveikį.
2. **Mokykla be politinio monopolio.** Ugdymo turinys viešas, tėvai dalyvauja jį svarstant, jokia politinė kryptis mokykloje neturi monopolio.
3. **Mokytojo autoritetas.** Teisinė apsauga, aiškios drausmės priemonės, mažiau popierių ir daugiau laiko mokiniui.

4. **Visuomeninis transliuotojas visiems.** LRT tarybą sudaro įvairių visuomenės sluoksnių atstovai, o tarybos sudėties ir LRT finansavimo taisyklės keičiamos tik plačiu Seimo frakcijų sutarimu. Kasmet atliekamas nuo politikų nepriklausomas nuomonių įvairovės auditas, o jo išvados skelbiamos viešai. Politikai nesikiša į redakcinius sprendimus.
5. **Žodžio laisvė.** Su dezinformacija kovojama faktais, žiniasklaidos raštingumu ir teismo keliu. Priešiškų valstybių propagandai taikomos saugumo priemonės, o piliečių nuomonės administraciškai neribojamos. Valstybės ir savivaldybių lėšos visuomeninėms organizacijoms skirstomos pagal viešus kriterijus, o organizacijos pasaulėžiūra nėra nei pranašumas, nei kliūtis.
6. **Talentai lieka Lietuvoje.** Parama jauniems mokslininkams ir menininkams, kurie kuria čia. Lietuvių kultūra tampa eksporto sritimi.

Grįžimas ir migracija

1. **Grįžk namo.** Grįžtančiai šeimai: vienas langelis savivaldybėje, pagalba vaikams mokykloje, greitas diplomų pripažinimas, įsikūrimo parama apsigyvenantiems regionuose.
2. **Lituanistinės mokyklos užsienyje** turi pastovų finansavimą.
3. **Kontroliuojama darbo migracija.** Lietuva pati sprendžia, kiek ir kokių darbuotojų jai reikia. Metinę kvotą pagal sektorius nustato Seimas, o darbdavys atsako už pakviestą darbuotoją. Migracija gali papildyti darbo rinką, o demografijos ateitį lemia gimstamumas ir sugrįžimas.
4. **Integracija per kalbą, darbą ir mokyklą.** Leidimas nuolat gyventi ir pilietybė, kaip ir dabar, siejami su valstybinės kalbos ir Konstitucijos pagrindų egzaminais, o kalbos kursai tampa nemokami kiekvienam. Būstas ir mokyklos planuojami taip, kad nauji gyventojai įsitrauktų į vietos bendruomenes.

Gamta ir dvasinė ekologija

Žemė yra bendri namai, kuriuos gavome iš tėvų ir turime perduoti vaikams. Mūsų žalioji politika apima gamtą ir socialinę, kultūrinę bei dvasinę ekologiją: santykius šeimoje, bendruomenės sveikatą, kultūros tęstinumą.

1. **Miškai ir vandenys ateities kartoms.** Valstybinių miškų plotas nemažinamas, kirtimai derinami su bendruomene, ežerų ir upių būklė gerinama kartu su savivaldybėmis.
2. **Protinga klimato politika.** Prisitaikome prie klimato kaitos taip, kad prisitaikymo kainos nesumokėtų vien kaimo žmogus ir ūkininkas. Prieš priimant naują aplinkosaugos reikalavimą skelbiama, kiek jis kainuos šeimai ir ūkiui.
3. **Bendruomenių energija.** Bendruomenės, daugiabučių namų savininkų bendrijos ir ūkininkai gali statyti saulės ir vėjo jėgaines, o pajamos lieka jiems. Šeimos elektros ir šilumos sąskaitą mažiname renovuodami daugiabučius ir plėsdami energijos kaupimą. Prieš kiekvieną energijos tarifų sprendimą skelbiama, kiek jis pakeis vidutinės šeimos sąskaitą.

Saugumas ir užsienio politika

Kuo geriau esame pasirengę gintis, tuo mažesnė tikimybė, kad teks aukotis. Saugumas prasideda nuo kariuomenės ir remiasi stipria visuomene: šeimomis, bendruomenėmis, šauliais. Saugumo

priemonės visada lieka teisėtos ir proporcingos, kad apgintų demokratiją, žodžio laisvę ir politinį pliuralizmą.

1. **Stipri gynyba.** Remiame gynybos finansavimą daugiau kaip 5 % BVP, divizijos išvystymą ir Vokietijos brigados dislokavimo užbaigimą. Gynybos pirkimai, kiek leidžia ES taisyklės ir sąjungininkų sutartys, kuria darbo vietas Lietuvoje.
2. **Pilietinis pasirengimas.** Civilinės saugos ir pirmosios pagalbos kursas kiekvienam jaunuoliui, šaulių būrys kiekvienoje seniūnijoje, atsparumas hibridinėms grėsmėms.
3. **NATO ir JAV.** Transatlantinis aljansas ir strateginė partnerystė su JAV yra Lietuvos saugumo pagrindas. Siekiame nuolatinio sąjungininkų buvimo Lietuvoje.
4. **Stipri Europa.** Europos Sąjunga yra mūsų bendrija. Ji turi būti stipri gynyboje, bendrojoje rinkoje ir plėtroje. Sprendimai dėl šeimos teisės, kultūros ir tiesioginių mokesčių turi likti valstybėms narėms. ES federalizacijai nepritariame. Seimas aktyviai naudojasi geltonosios kortelės teise ir ginčija subsidiarumą pažeidžiančius ES akto projektus.
5. **Ukraina ir Rytų kaimynystė.** Remiame Ukrainos ir Moldovos narystę ES bei Ukrainos narystę NATO, sankcijas agresorei Rusijai ir Baltarusijos režimo izoliaciją. Pritariame ir ES plėtrai Vakarų Balkanuose.
6. **Kaimynai.** Lenkija yra strateginė partnerė. Baltijos ir Šiaurės šalių bendradarbiavimas apima gynybą, energetiką, transportą ir „Rail Baltica“ užbaigimą.

Kaip dirbsime

Žmonės pavargo nuo pažadų, kurių niekas nepatikrina. Todėl kiekvienas mūsų įsipareigojimas rinkimų programose atitiks penkias sąlygas:

1. **Konkretus veiksmas.**
2. **Kaina ir finansavimo šaltinis.**
3. **Terminas.**
4. **Rodiklis**, pagal kurį rinkėjas patikrins rezultatą.
5. **Galios žymė**, kuri sako tiesą apie tai, ką galime padaryti:

Žymė	Reikšmė
O	Pradedame jau dabar: būdami opozicijoje ir savivaldybėse, kuriose dalyvaujame valdžioje
K	Įgyvendinsime būdami valdančiojoje koalicijoje
KD	Reikia Konstitucijos pataisos (2/3 Seimo balsų) arba tautos sprendimo referendumu

Visi įsipareigojimai bus surašyti viename viešame pažadų registre. Kiekvienas jų turės kodą ir būseną. Per 2027 m. savivaldos rinkimus pristatysime, ką padarysime savivaldybėse, o kas ketvirtį viešai parodysime, ką jau padarėme.

Ką sau pasižadame

1. Žadėsime tik tai, ką galime finansuoti.
2. Gerbiame kiekvieną žmogų ir kiekvieną visuomenės grupę. Kalbame apie tai, ką kuriame, o ne prieš ką kovojame. Gerbiame kitokią nuomonę ir pripažįstame kiekvieno teisę mąstyti kitaip.
3. Konstituciją keisime tik kartu su tauta ir gerbsime teismų savarankiškumą.
4. Stiprinsime Lietuvos narystę NATO ir ES.
5. Valstybės ir savivaldybių įmonių vadovus bei valdybų narius skirsime tik viešų ir skaidrių konkursų būdu, vadovaudamiesi aiškiais kompetencijos, profesinės patirties ir nepriekaištingos reputacijos kriterijais.
6. Vykdysime politiką, kuri gerbia žmogaus orumą ir remiasi dorovės principais.

Pabaigos žodis

Lietuvai reikia keisti sistemą, kuri prastai tarnauja žmogui. Bet keisti reikia taip, kad išsaugotume tai, kas veikia gerai. Tam reikia žmonių, kurie turi aiškias vertybes ir laikosi žodžio.

Tikime, kad galima sukurti teisingą, laisvą, sutariančią Lietuvą, kurią laiko šeima ir bendruomenė: šalį, kurioje jauna šeima turi namus, bendruomenė pati tvarko savo reikalus, o valdžia atsiskaito kiekvieną ketvirtį.

Ar jūsų vaikai norės gyventi Lietuvoje po dešimties metų? Dirbame, kad atsakymas būtų „taip“.

Šaltiniai

- Valstybės duomenų agentūra per LRT: gimstamumas 2025 m., 2026-07-24; gimimai ir mirtys 2024 m., 2025-01-30.
- Valstybės duomenų agentūra: gyventojų skaičiaus prognozės, 2025-12-26.
- LRT Lituanica: grįžtamoji migracija 2025 m., 2026-06-03.
- Demokratijos barometras per LRT: pasitikėjimas institucijomis, 2026-03-07.
- Valstybės kontrolė per LRT: valdžios skolos prognozė, 2025-11-06.
- Vengrijos centrinė statistikos tarnyba (KSH) per Telex: gimstamumas 2025 m., 2026-01-30; The Economist: Vengrijos šeimos politikos išlaidos.
- OSW: Lietuvos Vyriausybių kaita, 2026-07-15.
- Lietuvos Respublikos Konstitucija, 38 ir 39 straipsniai.

Bendroji programa nustato partijos vertybes ir kryptis.